

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.05.2022 § 74

§ 74

Espoon kaupungin vammaisasiamiehen selvitys vuodelta 2021

Valmistelijat / lisätiedot:
Kiviniitty Sirkku

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan Espoon kaupungin vammaisasiamiehen selvityksen vuodelta 2021.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi tiedoksi Espoon kaupungin vammaisasiamiehen selvityksen vuodelta 2021.

Selostus

Vammaisasiamies tekee vuosittain selvityksen toiminnastaan, vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta, osallisuudesta, palvelujen saatavuudesta, saavutettavuudesta sekä ympäristön esteettömyydestä.

Vammaisasiamiehen työn painopisteitä ovat:

- Vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen
- Asiantuntijana toimiminen kehittämissuunnitelmissa, työryhmissä ja kehittämissuunnitelmissa
- Vammaisneuvosto- ja vammaisjärjestöyhteistyö
- Asiakkaiden ja kuntalaisten neuvonta

Yhteydenotot vammaisasiamieheen lisääntyivät vuonna 2021 edelliseen vuoteen verrattuna. Vammaisasiamiehelle tulee vuosittain asiakkaiden ja omaisten yhteydenottoja ja asiakaspalautteita, joita voidaan hyödyntää mm. palvelujen kehittämisessä. Vammaisasiamieheen otettiin yhteyttä 450 kertaa vuoden 2021 aikana (neuvonta 109, tyytymättömyys 341). Yhteydenotoista ensimmäisiä yhteydenottoja oli 270 eli n. 60 % oli ensimmäisiä yhteydenottoja eli 180 yhteydenottoa koski asiaa, joka ei ollut edennyt. Näitä useampia yhteydenottoja tuli erityisesti asumispalveluista ja kuljetuspalveluista.

Vammaisasiamies ehdottaa seuraavia kehittämistoimenpiteitä:

Vammaispalvelut

Palvelujen saatavuuden ja palvelun laadun kehittäminen

Erityisesti kuljetuspalveluissa, asumispalveluissa ja henkilökohtaisessa avussa. Korjaavat toimet tulisi näkyä asiakkaiden kokemuksena itselle sopivasta ja toimivasta palvelusta ja korjaukset tehdä nopeasti.

Asumispalvelujen toteuttamisessa on erityisen tärkeää asiakkaan kuuleminen ja yksilölliset ratkaisut. Asumispalvelujen valvontaa on ryhdytty kehittämään, mikä on tärkeää.

Asiakasprosessin edelleen kehittäminen

Asiakasprosessissa on kohtia, joissa osa asiakkaista kokee, että heidän asiansa ei etene ja yhteys vammaispalveluun katkeaa. Nämä tilanteet tulee ennaltaehkäistä ja korjata nopeasti yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa. Myös kaikki hakemukset tulee käsitellä lakisääteisessä määräajassa.

Vammaisten henkilöiden työllistymisen ja työtoiminnan kehittäminen. Jatkossa on tärkeää kehittää työllistymismahdollisuuksia ja työtoimintaa polkuna työelämäään. Espoo on käynnistänyt moninaisen rekrytoinnin, minkä tavoitteena on edistää mm. vammaisten henkilöiden työllistymistä kaupungille.

Terveyspalvelut

Terveyspalvelujen esteettömyyden ja saatavuuden kehittäminen ja varmistaminen.

Terveyspalvelut tulee kuulua kaikille ja huolehtia, että terveysasemilla on nostin, pyörätuolivaaka ja palvelut soveltuvat kaikille kuntalaisille. Asiakkaille sopivien ja yksilöllisten tarpeiden mukaisten apuvälineiden saatavuus tulee varmistaa.

Yhdenvertaisuuden toteuttaminen, hyvinvoinnin edistäminen ja vammaisvaikutusten arviointi

Vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus tulee toteutua käytännössä ja syrjintä, myös rakenteellinen syrjintä, poistaa kaupungin toiminnoissa. Vammaisten henkilöiden hyvinvointia ja osallisuutta tulee kehittää systemaattisesti ja ottaa käyttöön menettelyjä, joilla vammaisten henkilöiden osallisuudesta ja hyvinvoinnista saadaan tietoa (esimerkiksi säännölliset kyselyt). Vammaisvaikutusten arviointi tulee liittää osaksi ihmisiin kohdistuvaa vaikutusten arviointia kaikkeen päätöksentekoon ja toimintaan. Vaikutusten arviointia tulee toteuttaa useiden ominaisuuksien arvioinnilla yhtä aikaa. Vammaisvaikutusten arviointi tulee liittää osaksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja hyvinvointisuunnitelmia.

Luottamuselimet ja kehittämisohjelmat

Vammaisten henkilöiden huomioimista kaupungin päätöksenteossa on tärkeää vahvistaa siten, että vammaisneuvosto saa nimitä edustajansa kaupungin luottamuselimiin, hyvinvointialueen luottamuselimiin sekä kehittämisohjelmiin.

Vammaisasiamiehen selvitys lähetetään tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, kasvun ja oppimisen lautakunnalle ja svenska rum -lautakunnalle.

Oheismateriaali

- Espoon kaupungin vammaisasiamiehen selvitys vuodelta 2021

